

Försäkringsvillkor Motor

| Gäller från 2010-07-01

Det handlar om att vara trygg

Moderna

Försäkringsgivare:

Moderna Försäkringar • Birger Jarlsgratan 43 • Box 7830 • 103 98 Stockholm • 08-684 12 000 • www.modernaforsakringar.se
Bolagsverket • Org.nr. 516403-8662 • Filial till Tryg Forsikring A/S • Erhvervs- og Selskabsstyrelsen • CVR-nr. 24260666
Klausdalsbrovej 601 • DK 2750 Ballerup, Danmark

Innehållsförteckning

Sammanfattning

A	Allmänna försäkringsvillkor	3
A1	Vilka fordon försäkringen gäller för	4
A2	Var försäkringen gäller	4
A3	Vad försäkringen gäller för	4
A4	Självrisker	4

B Trafikförsäkring

B1	Sammanfattning	5
B2	Självrisker	5
B3	Särskilda självrisker	5
B4	Bonus	5

C Egendomsskydd

C1	Vad som ingår i egendomsskyddet	6
C2	Vilken egendom som är försäkrad	6
C3	Vem försäkringen gäller för	6
C4	Brand	6
C5	Glasruta	6
C6	Stöld	7
C7	Maskin	7
C8	Vagnskada	8
C9	Gemensamma aktsamhetskrav för egendomsskyddet	9
C10	Ersättnings- och värderingsregler	9
C11	Nyvärdeersättning för personbil	9
C12	Vi ersätter inte	10
C13	Bärgning och hämtning	10

D Räddningsförsäkring

D1	Persontransporter	11
D2	Fordonstransporter	11
D3	Hämtning av fordonet	11
D4	Försäkringen gäller inte för	11
D5	Aktsamhetskrav	11
D6	Självrisker	11

E Rättsskydd

E1	Vem försäkringen gäller för	12
E2	När du ska ha haft försäkring för att få rättsskydd	12
E3	Vilka tvister försäkringen gäller för	12
E4	Vilka brottmål försäkringen gäller för	12
E5	Var försäkringen gäller	12
E6	Vilket ombud du kan välja	12
E7	Vilka kostnader försäkringen ersätter	12
E8	Självrisk och högsta ersättningsbelopp	13
E9	Anmälan	13
E10	Återkrav	13

F Särskilda villkor

F1	Avställningsförsäkring	14
F2	Husvagnsförsäkring	14
F3	Försäkring för lätt släpvagn	14
F4	Särskilt stöldsskydd – direktimporterad bil	15
F5	Särskilt stöldsskydd – larm	15
F6	Särskilt stöldsskydd – elektronisk startspärr	15
F7	Särskilt stöldsskydd – spårändarutrustning	15

G Tilläggsförsäkringar

G1	Hyrbil	16
G2	Trafikolycksfall och Krishjälp	16
G3	Assistans	17
G4	Kombi – Hyrbil, Assistans och självriskreduktion vid skadegörelse utförd av tredje man	18
G5	Allrisk Bil	18

Allmänna bestämmelser

AB 1	Avtalet och premien	20
AB 2	Räddningsåtgärder	21
AB 3	Reglering av skada	21
AB 4	Nedsättning av försäkringsersättning	22
AB 5	Regler i särskilda fall	22

Om vi inte är överens

Begreppsförklaringar	24
-----------------------------	-----------

Här får du översiktligt veta vad som gäller för din försäkring. Det fullständiga försäkringsvillkoret följer efter denna sammanfattning. Längst bak i villkoret finner du ett antal definitioner och begreppsförklaringar.

Försäkringsbrev

Ditt försäkringsbrev anger vad som är försäkrat och vilken omfattning försäkringsskyddet har. Det framgår även under vilken tid avtalet gäller och vad din premie är. Försäkringsbrevet och detta villkor anger tillsammans vårt åtagande.

Aksamhetskrav

I villkoren finns på några ställen regler -akksamhetskrav – om vad du ska göra för att om möjligt förhindra skador. Det är klokt att redan nu läsa akksamhetskraven som finns i punkterna C4.1, C6.1-C8.1 och C9 så att du vet vilka krav vi ställer på dig. Följer du inte akksamhetskraven kan ersättningen minskas eller helt utebli.

Vem försäkringen gäller och för var

Försäkringen gäller för dig som försäkringstagare och ägare till fordonet. Med ägare avses den verkliga, civilrättslige ägaren. Försäkringen gäller i de länder som är anslutna till det sk grönakortssystemet och vid transport mellan dessa länder.

Försäkrad egendom

Av försäkringsbrevet framgår vad som är försäkrat. Egendomsskyddet gäller för det försäkrade fordonet samt tillbehör till fordonet, dvs. utrustning i eller på fordonet som hör till fordonet. Försäkringen gäller även för avmonterad fordonsdel eller tillbehör om inte annan egendom monterats i dess ställe. Vad de olika delarna av egendomsskyddet omfattar kan du se i punkt C, F2 och F3. För vissa typer av objekt gäller särskilda villkor, se punkt F.

Begränsningar i egendomsskyddet

Maskinförsäkringen gäller för bil som är högst åtta år gammal eller körts högst 10 000 mil och upphör när någon av gränserna passerats. Brand-, glas-, maskin- och vagnskadeförsäkringen gäller inte om skadan uppstått vid tävling eller träning för tävling. Stöldförsäkringen gäller inte för skada om någon som tillhör ditt hushåll tar fordonet utan lov och använder det eller om någon annan som har tillgång till fordonet använder det utan lov. Försäkringen gäller inte heller vid bedrägeri- eller försäkringsbrott.

Högsta ersättning

Hur egendomen värderas och ersätts anges i punkt C10, C11 och C12. För viss egendom och vissa händelser är ersättningsbeloppet begränsat. Det gäller bl a stöld av på fordonet monterade och avmonterade hjul samt informations- och kommunikationsutrustning, utrustning för bilradio och annan liknande utrustning. Se punkt C6.1, F2.2 och F2.5.

Självrisker

Vid varje skadetillfälle får du själv stå för den första delen av kostnaden - självrisken. Självriskerna framgår av ditt försäkringsbrev. Självriskerna varierar beroende på vilken del av försäkringen som berörs. I vissa fall gäller särskilda självrisker. Dessa finns angivna under respektive avsnitt i försäkringsvillkoret.

Egendomens värde

Ersättning från försäkringen är baserad på egendomens värde omedelbart före skadan. Det innebär att det i vissa situationer görs avdrag för "ålder och bruk" från den ersättning som motsvarar nyanskaffningspris. Ersättningen efter avdrag ska motsvara ett marknads- eller begagnatvärde. Reglerna kring hur vi värderar och ersätter finns i villkoret, moment C10, Hur egendom värderas och ersätts.

Trafikförsäkring

Du är skyldig att teckna trafikförsäkring. Trafikförsäkringen ersätter personskador och vissa egendomsskador enligt reglerna i trafikskadelagen. Den gäller inte för skador på din egen bil och inte heller för skador på egendom som du transporterar med bilen. Trafikförsäkringen gäller normalt utan självrisk men i vissa fall gäller särskild självrisk, se punkt B Trafikförsäkring.

Rättsskydd

Vi betalar advokat- och rättegångskostnader i vissa tvistemål. Viktiga undantag och begränsningar finns, t ex i samband med skilsmässa. Du kan läsa om detta under punkt E, Rättsskydd i villkoret.

Räddning

Räddningsförsäkringen gäller för person- och fordonstransporter som blivit nödvändiga genom att du i samband med resa med den försäkrade bilen råkat ut för vissa nödsituationer. Du kan läsa mer om detta under punkt D Räddning i villkoret.

A Allmänna försäkringsvillkor

A1 Vilka fordon försäkringen gäller för

Villkoren i detta häfte gäller för personbil, lätt lastbil, lätt släpvagn och husvagn enligt följande:

- Personbil och lätt lastbil för privatbruk
- Husvagn för privatbruk - som inte används i yrkesmässig uthyrning eller utlåning mot ersättning
- Registreringspliktig lätt släpvagn för privatbruk – med totalvikt under 2 000 kg

A2 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i de länder som är anslutna till det så kallade grönakort-systemet och vid transport mellan dessa länder.

För mer information, www.tff.se. Trafikförsäkringen gäller i hela världen enligt Trafikskadelagen för skada som i följd av trafik med svenskregistrerat fordon tillfogas svensk medborgare eller den som har hemvist i Sverige. Vid stöld eller tillgrepp av personbil, se särskilt villkor C6.2. Beträffande försäkring för avställt fordon, se punkt F1.

A3 Vad försäkringen gäller för

Du kan försäkra ditt fordon med olika omfattning. Vad som ingår i din försäkring framgår av försäkringsbrevet.

Nedan kan du se vilka olika omfattningsalternativ som finns:

Personbil och lätt lastbil	Personbil och lätt lastbil	Personbil och lätt lastbil	Personbil och lätt lastbil	Personbil och lätt lastbil	Husvagn	Husvagn	Släpvagn	Släpvagn
Lagstadgad	Halvförsäkring	Helförsäkring	Avställningsförsäkring	Avställningsförsäkring	Halv försäkring	Hel försäkring	Halv försäkring	Hel försäkring
Trafik	Trafik Egendom Brand Glas Stöld Maskin Räddning Rättsskydd	Trafik Egendom Brand Glas Stöld Maskin Räddning Rättsskydd	Egendom Brand Glas Stöld Rättsskydd	Egendom Brand Glas Stöld Rättsskydd	Egendom Brand Glas Stöld Ansvar Rättsskydd	Egendom Brand Glas Stöld Ansvar Rättsskydd	Egendom Brand Glas Stöld Rättsskydd	Egendom Brand Glas Stöld Rättsskydd
		Vagnskada		Begränsad vagnskada		Vagnskada		Vagnskada
Tilläggsförsäkring	Tilläggsförsäkring Trafikolycksfall & Krishjälp Hyrbil Assistans Kombi Allrisk Bil	Tilläggsförsäkring Trafikolycksfall & Krishjälp Hyrbil Assistans Kombi Allrisk Bil						

A4 Självrisiker

Självrisken är din del av skadekostnaden. Grundsjälvrisken framgår av ditt försäkringsbrev. Ibland gäller särskilda självrisiker. Dessa finns angivna under respektive avsnitt i detta villkor.

De bestämmelser som gäller för trafikförsäkringen finns i trafikskadelagen (TSL).

B1 Sammanfattning

B1.1 Trafikförsäkringen gäller enligt reglerna i trafikskadelagen för person- och sakskada som är en följd av trafik med den försäkrade bilen. Din trafikförsäkring gäller inte för skador på bilen och inte för egendom som transporteras med bilen.

Högsta ersättning är 300 miljoner kr.

B1.2 Följande ersätts utöver bestämmelser i trafikskadelagen (TSL)

a) Skadade kläder och andra tillhörigheter som skadad förare, passagerare eller annan person hade på sig när skadan hände. Vi ersätter dock inte skador på eller förlust av värdeföremål som t ex kameor, ringar och smycken och inte heller pengar eller värdehandlingar.

Högsta ersättning är 1/2 prisbasbelopp per person.

b) Skada på egendom utanför bilen, även om den som drabbats av skadan varit medvållande.

Denna utvidgade rätt till ersättning gäller inte vid skada

- på motordrivet fordon eller tillkopplat släp
- på spårbundet fordon
- på egendom som transporteras med fordon som nämns ovan
- på egendom som tillhör försäkringstagaren eller den försäkrade bilens brukare eller förare
- om egendomens ägare varit grovt vårdslös eller orsakat skadan med uppsåt.

Högsta ersättning är 1/4 prisbasbelopp per person.

B1.3 Vi förhandlar med den som kräver ersättning och vid rättegång betalar vi dina rättegångskostnader i den utsträckning de är skäliga och överensstämmer med vårt intresse i rättegången. Vi är inte bundna av att du, utan godkännande av oss, tar på dig skulden för en skada, godkänner ersättningskrav eller betalar ersättning.

Om du drabbas av ersättningsbar personskada och vi i samråd med dig bedömer det nödvändigt med juridiskt ombud betalar vi också ombudskostnader som är nödvändiga och skäliga för att ta tillvara din rätt till ersättning vid skadereglering utom rätta. Ersättning för ombudskostnader omfattar ombudets skäliga tidsåtgång för nödvändiga åtgärder i ärendet och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen bestämt för rättshjälpsområdet respektive enligt brottsmålstaxan. Beträffande vilka ombud som anlitas gäller samma regler som för Rättskyddet, se punkt E6.

Den som kan ha rätt till statlig rättshjälp ska i första hand ansöka om detta. Vi ersätter inte de kostnader som skulle ha betalats av allmänna medel om ansökan hade gjorts.

B2 Självrisker

Självrisken framgår av ditt försäkringsbrev. I några fall gäller försäkringen med särskild självrisk, se nedan.

B3 Särskilda självrisker

B3.1 Självrisken är 1/10 av prisbasbeloppet

- om föraren kört bilen utan giltigt körkort
- om läraren/eleven vid övningskörning inte uppfyllt de regler som gäller för övningskörning
- om föraren enligt strafföreläggande eller dom som vunnit laga kraft gjort sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri
- om föraren enligt strafföreläggande eller dom som vunnit laga kraft orsakat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet.

För personbil gäller trafikförsäkringen med en extra självrisk om föraren var under 24 år vid skadetillfället (ungdomssjälvrisk). Självrisken framgår av ditt försäkringsbrev.

Du ska efter krav från oss betala den del av utbetalt skadebelopp som motsvarar självrisk. Vi kan överlåta vår fordran på obetald självrisk till Trafikförsäkringsföreningen.

B3.2 Du behöver inte betala någon självrisk

- vid utbetalning enbart för skadad ren eller hund
- om skadan skedde medan bilen var stulen/tillgripen
- om skadan skedde när polisman eller annan behörig person besiktigade bilen
- om du kan visa att annan person än du själv eller föraren ensam vållat skadan.

B4 Bonus

Bonus i trafikförsäkringen innebär att du får rabatt för skadefria år på trafikförsäkringspremien, utom på den del som är fast grundpremie.

Bonusen i trafikförsäkringen sänks inte

- vid utbetalning enbart för skadad ren eller hund
- om skadan skedde medan bilen var stulen/tillgripen
- om skadan skedde när polisman eller annan behörig person besiktigade bilen
- om du kan visa att annan person än du själv eller föraren ensam vållat skadan.

I detta avsnitt framgår hur försäkringen gäller för den egendom du har försäkrad

C1 Vad som ingår i egendomsskyddet

Du ser i försäkringsbrevet vilka av dessa moment som ingår i ditt egendomsskydd.

C2 Vilken egendom som är försäkrad

Egendomsskyddet gäller för

- det försäkrade fordonet och för tillbehör till fordonet, dvs utrustning i eller på fordonet som hör till fordonet och kan anses vara normalt för ett sådant fordon
- avmonterad fordonsdel eller tillbehör om inte annan egendom monterats i dess ställe. En extra uppsättning hjul utöver de som finns på fordonet omfattas dock.

Informations- och kommunikationssystem för data, navigering, TV och video ersätts endast om utrustningen är fast monterad och konstruerad för att enbart användas i fordonet. Detsamma gäller för bilradio, band- eller cd-spelare, biltelefon eller annan liknande utrustning. Vi ersätter inte kassetband, dvd/cd-skivor eller mobiltelefoner.

Ovan nämnda utrustning ersätts utan beloppsbegränsningar om den är fabriksmonterad, se definition C2.1.

Är utrustningen fast eftermonterad gäller vissa beloppsbegränsningar, dessa framgår av ditt försäkringsbrev.

Ersättningen gäller efter självrisk- och åldersavdrag.

I beloppsbegränsningen ingår också tillbehör till ersättningsbar utrustning. Monteringskostnad ersätts utöver beloppsbegränsningen.

C2.1 Definition

Med fabriksmonterad utrustning menar vi i fordonet integrerad originalutrustning som monterats av tillverkaren.

C2.2 Begränsning

Försäkringen gäller inte för utrustning som enligt lag är förbjuden att använda.

C3 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för dig som försäkringstagare och ägare till fordonet. Med ägare avses den verkliga, civilrättslige ägaren.

Skulle det visa sig att det är någon annan än du som äger fordonet gäller inte egendomsskyddet och någon ersättning kan inte betalas vid inträffad skada. Ovanstående gäller dock inte om ägaren är din make/registrerad partner eller sambo, förutsatt att ni är folkbokförda och bosatta på samma adress.

Vi har rätt att betala skadeersättning till

- säljaren eller kreditgivaren om fordonet köpts på avbetalning eller kredit. Ersättning betalas då till säljaren/kreditgivaren intill dennes återstående lagenliga fordran
- ägaren om du har hyrt fordonet på längre tid än ett år, dvs säga leasat den.

C4 Brand

Försäkringen gäller för skada

- genom brand, åskslag eller explosion. Med brand avses eld som kommit lös
- på elektriska kablar genom kortslutning samt direkta följd-skador på elektriska komponenter.

Försäkringen gäller inte för skada

- på motor, ljuddämpare, katalysator, däck eller slangar genom explosion i dessa
- genom trafikolycka, även om skadan uppkommit som en följd av brand, åskslag, explosion eller kortslutning
- som skett under tävling med fordonet eller träning för tävling.

C4.1 Aktsamhetskrav

Anordning som används för att värma eller torka fordonet eller del av fordonet ska vara godkänd för detta ändamål. Fabrikantens anvisningar ska följas.

Föreskrifter ska iakttas som myndighet utfärdat för att förhindra eller begränsa skada och som gäller för fordonet eller den lokal där fordonet i regel förvaras.

Elektriska kablar och komponenter ska vara fackmannamässigt monterade.

Svetsningsarbete i fordonet får endast ske om nödvändiga säkerhetsåtgärder vidtagits, som friläggning och demontering av brännbart material. Brandsläckare ska finnas till hands.

Om du bryter mot aktsamhetskravet gör vi normalt avdrag med 25 % på ersättningen. Avdraget kan i allvarigare fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Se även punkt AB 4.

C4.2 Självrisker

Självrisker framgår av ditt försäkringsbrev.

C5 Glasruta

Försäkringen gäller för skada på vindruta, sidoruta eller bakruta som består i att rutan genombrutits, spräckts eller krossats.

Försäkringen gäller inte för skada

- som skett vid kollision, vältning eller när fordonet körts av vägen
  - som skett under tävling med fordonet eller under träning för tävling.
- Dessutom gäller vad som anges i punkt C9.

C5.1 Självrisker

Självrisker framgår av ditt försäkringsbrev.

C6 Stöld

Försäkringen gäller för skada genom stöld, tillgrepp, eller rån av fortskaffningsmedel. Vi ersätter också skador som uppstått vid försök till stöld eller tillgrepp. Försäkringen gäller dessutom för skada som uppstått genom uppsåtlig skadegörelse i samband med sådan händelse.

Vid förlust av fordonet får du ersättning om det inte kommit tillrätta inom 30 dagar från det du gjort polisanmälan och anmälan till Moderna Försäkringar.

Vid stöld av på fordonet monterade hjul är ersättningen begränsad och framgår av ditt försäkringsbrev. Begränsningen gäller inte vid stöld av hela fordonet.

För avmonterade hjul är ersättningen begränsad, framgår av ditt försäkringsbrev.

För viss annan utrustning gäller särskilda beloppsgränser, se punkt C2.

Försäkringen gäller inte för skada

- om någon som tillhör ditt hushåll tar fordonet utan lov och använder det (tillgrepp)
- om någon annan som har tillgång till fordonet använder det utan lov (olovligt brukande)
- vid bedrägeri- eller försäkringsbrott.

Med någon som tillhör ditt hushåll menar vi person som är folkbokförd och bor på samma adress som du, förutsatt att ni har gemensamt hushåll.

Anmärkning

Begreppet stöld är definierat i Brottsbalken. Det innebär att någon olovligen tar något som tillhör en annan person i avsikt att till exempel behålla eller sälja det.

Tillgrepp av fortskaffningsmedel innebär att någon olovligen tar fordon som tillhör annan person för att använda det, men utan avsikt att behålla eller sälja det. Om däremot någon som har tillgång till ett fordon använder det utan lov, är det varken stöld eller tillgrepp. Det är i stället olovligt brukande, vilket innebär att någon olovligen brukar annans fordon som han redan har i sin besittning.

C6.1 Aktsamhetskrav

När du lämnar fordonet ska egendom som förvaras i fordonet och inte är fast monterad vara inlåst i det. Fordonsdel eller utrustning som inte är fast monterad ska förvaras i låst garage eller annan låst lokal som du ensam har tillgång till.

Om du bryter mot aktsamhetskravet gör vi normalt avdrag med 25 % på ersättningen. Avdraget kan i allvarigare fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Se även AB 4.

Bilen ska låsas med ratt- eller växellås när den lämnas. Nyckeln får inte lämnas kvar i bilen eller i närheten och ska i övrigt förvaras aktsamt så att obehöriga inte kan komma åt den. Nyckeln får inte förses med uppgifter om namn, adress eller registreringsnummer.

Bryter du mot aktsamhetskravet höjs självriskerna med 6 000 kr utöver ordinarie grundsjälvrisk. Den höjda självriskerna tillämpas inte vid enbart stöld av delar och tillbehör.

C6.2 Särskilt låskrav i vissa länder

För stöldförsäkring i Albanien, Bosnien-Herzegovina, Bulgarien, Estland, Kroatien, Lettland, Litauen, Makedonien, Moldavien, Polen, Rumänien, Slovenien, Slovakien, Tjeckien, Ungern, Ukraina och Vitryssland gäller krav på särskilt stöldskydd, se F6 Särskilt stöldskydd – elektronisk startspärr.

C6.3 Självrisker

Grundsjälvriskerna framgår av ditt försäkringsbrev. Du kan själv välja en högre grundsjälvrisk vilken då framgår av ditt försäkringsbrev.

Grundsjälvriskerna reduceras med 50 % vid stöld eller tillgrepp av bil och utrustning som förvaras inlåst i bilen under förutsättning att

- din bil var utrustad med av oss godkänt billarm, som vid skadetillfället var aktiverat
- bilen var parkerad i låst garage eller annan låst lokal som du ensam har tillgång till
- bilen var parkerad i låst säkerhetsbur som vi godkänt. Grundsjälvriskerna reduceras med 50 % vid stöld eller tillgrepp av hela fordonet om din bil var försedd med fabriksmonterad elektronisk startspärr (immobilizer) och denna var i funktion.

Sänkt självrisk tillämpas inte om din försäkring gäller med Särskilt stöldskydd – Elektroniskt stöldskydd, se C 6.2.

Om du drabbas av mer än en skada under samma försäkringsår gäller följande

- vid den andra skadan dubbleras grundsjälvriskerna
- från och med den tredje skadan tredubblas grundsjälvriskerna.

Observera även punkt C6.1 - höjd självrisk när bilen inte var låst med godkänt stöldskydd.

C6.4 Stöldskada – direktimporterade personbilar

Se särskilt villkor F4.

C7 Maskin

Maskinförsäkringen gäller för bil som är högst 8 år gammal räknat från första registreringsdag och som körts högst 10 000 mil. Försäkringen upphör alltså så snart någon av gränserna passerats. Om du inte kan visa att skadan uppstått innan nämnda gränser passerats ska den anses ha skett den dag du anmälde skadan till oss.

Försäkringen gäller för skada på följande komponenter

- motor inklusive styrelektronik

- startmotor
- grenrör
- generator (och följdskador som påverkar bilens elektroniska funktion i dess standardutförande från fabrik)
- bränslesystem inklusive insprutningssystem och dess regler- funktioner (utom ledningar, filter och bränsletank)
- turbo/överladdningsaggregat, laddluftkylare inklusive styrsystem
- system för avgasrening inklusive dess styrsystem (utom ljud- dämpare och avgasrör)
- tändsystem inklusive dess reglerfunktioner (utom tändstift och batteri)
- motorns kylsystem inklusive oljekylare och värmeelementsamt fabriksmonterad tillsatsvärmare som är integrerad ibilens kyl-/värmesystem
- kraftöverföring inklusive styrelektronik (utom nedslitna lamellbelägg och följdskador därav)
- servosystem för bromsar inklusive styr- och reglersystem för låsningsfria bromsar (utom huvud- och hjälpcylindrar, bromsskivor, bromstrummor och bromsbelägg)
- antisladd-/spinnssystem samt chassi stabiliseringssystem inklusive dess styrelektronik
- styrväxel inklusive servopump
- fabriksmonterad klimatanläggning (dock ej kondensor)
- fabriksmonterat kollisionssystem (dock ej sensorer)
- airbag inklusive styrelektronik, givare och sensorer samt bältesförsträckare.

Försäkringen ersätter även kostnader utöver självriskan för undersökning och demontering i syfte att fastställa om skadan ersätts av försäkringen.

Försäkringen gäller inte för skada

- som orsakats av köld, väta eller korrosion
- som uppkommer av konstruktions-, fabrikations- eller materialfel
- som skall ersättas enligt lag, garanti (till exempel MRF-garanti, avgaslagen) eller annat åtagande
- på instrumentgrupp, display samt reglageanordningar till dessa
- på batteri oavsett användningsområde eller motors drivkraft
- på fjädringssystem
- på hjullager
- på komponent som avviker från bilens seriemässiga utförande eller som uppstått på grund av användandet av sådan komponent
- där motoreffekthöjande åtgärder vidtagits av annan än generalagent eller av denne utsedd återförsäljare
- som uppstått genom att fordonet körts med felaktigt drivmedel eller om fordonet konverterats från ett drivmedel till ett annat såvida inte biltillverkaren godkänt detta
- på bil som direktimporterats begagnad till Sverige
- som uppstått under deltagande i tävling, träning för tävling, uppvisning eller liknande användning av fordonet
- som uppstått under hastighetskörning till exempel streetrace eller bankörning
- på fordonet som beror eller orsakats av fabrikations- eller materialfel

- som berör hopsättning och återmontering efter under-sökning och demontering där skadan inte ersätts av försäkringen
- som är brandskada enligt punkt C4, stöldskada enligt punkt C6 eller vagnskada enligt punkt C8. Dessutom gäller vad som anges i punkt C9.

C7.1 Aktsamhetskrav

Du ska se till att tillverkarens bestämmelser om service och underhåll på bilen följs och att sådant arbete är fackmannamässigt utfört. Du måste också se till att bilens kylsystem innehåller tillräckligt med frostskyddsmedel och att felaktigt bränsle inte används i bilen. Komponenter som avviker från bilens seriemässiga utförande t ex trimmade delar får inte användas.

Om du bryter mot aktsamhetskravet gör vi normalt avdrag med 25 % på ersättningen. Avdraget kan i allvarigare fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Se även AB 4.

C7.2 Självrisker

Självriskan framgår av ditt försäkringsbrev. Den högre självriskan gäller för bil som körts mer än 6 000 mil.

C7.3 Garanti

Om begagnad del monteras lämnar vi garanti. Garantin gäller under sex månader men begränsas till 1 000 körda mil. Garantifall måste omgående anmälas till oss. Vi har rätt att besiktiga bilen innan garantireparationen påbörjas.

C8 Vagnskada

Försäkringen gäller för skada genom trafikolycka, annan yttre olyckshändelse eller genom uppsåtlig skadegörelse av någon utomstående eller om fordonet skadas vid transport, t ex på färja eller tåg. För viss utrustning gäller särskilda beloppgränser, se punkt C2.

Försäkringen gäller inte för skada

- som skett under tävling, träning, uppvisning, hastighetskörning eller liknande ändamål
- på fordonsdel med konstruktions-, fabrikations- eller materialfel, om skadan orsakades av felet
- som består i slitage eller beror på bristfälligt underhåll
- genom rost, frätning, köld, väta eller fukt. Vi ersätter dock skada som är en direkt följd av vagnskada enligt ovan
- som beror på explosion i motor, ljuddämpare, däck eller slangar.
- om föraren gjort sig skyldig till rattfylleri, grovt rattfylleri eller använt annat berusningsmedel.

Dessutom gäller vad som anges i punkt C9.

C8.1 Aktsamhetskrav

- Du ska se till att fordonet inte körs när körförbud meddelats av polis eller annan behörig besiktningsman.
- Fordonet ska ha lagstadgad utrustning, bl a däck/fälg. Försäkringsersättningen minskar inte om du kan göra sannolikt att skadan

uppkommit oberoende av detta.

- Innan fordonet används på isbelagt vatten ska föraren, omedelbart före körning, förvissa sig om att isen har tillräcklig bärighet.
- Fordonet får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning för fordonet.
- Fordonets maximilast och maximala dragvikt får inte överskridas.

Om du bryter mot aktsamhetskravet kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Se även punkt AB 4.

C8.2 Självrisiker

Självrisiken framgår av ditt försäkringsbrev.

Om föraren var under 24 år när skadan skedde tillkommer ungdoms-självrisk och framgår av ditt försäkringsbrev.

Försäkringen gäller utan självrisk vid kollision med djur. Försäkringen ersätter självrisk i vagnskadegarantin vid kollision med djur under för-sättning att bilen är halvförsäkrad i Moderna Försäkringar.

C8.3 Bonus

Bonus på vagnskadeförsäkringen innebär att du får rabatt för skade-fria år på vagnskadeförsäkringspremien, utom på den del som är fast grundpremie.

Bonusen i vagnskadeförsäkringen sänks inte

- vid utbetalning för djurkollision
- om skadan skedde medan bilen var stulen/tillgripen
- om skadan skedde när polisman eller annan behörig person besik-tigade bilen
- vid annan yttre olyckshändelse än trafikolycka eller vid skadegörelse av utomstående
- om du kan visa att annan person än du själv eller föraren ensam vållat skadan.

C9 Gemensamma aktsamhetskrav för egendomsskyddet

Du ska se till att fordonet inte körs av förare som

- saknar giltigt körkort
- kan göra sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri.

Du ska se till att vid övningskörning såväl lärare som elev uppfyller de regler som gäller vid övningskörning.

Om du bryter mot aktsamhetskravet kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Se även punkt AB 4.

C10 Ersättnings- och värderingsregler

Försäkringen ersätter din ekonomiska förlust enligt nedanstående regler.

Förlust eller annan olägenhet av att egendomen inte har kunnat användas ersätts inte.

Affektionsvärde eller annat värde av personlig natur ersätts inte heller.

Vi har rätt att avgöra om en skada ska ersättas kontant eller repareras samt reparationsmetod eller ersättas med närmast motsvarande egendom.

Vi har också rätt att avgöra var egendomen ska inköpas eller repareras. Vi övertar äganderätten till all förlorad egendom som vi ersatt. Du ska själv som ägare till fordonet efter vårt medgivande beordra reparation och godkänna eller reklamera utfört arbete.

Begagnade originaldelar ska om så är möjligt användas. Skadade plast-detaljer ska repareras om så är möjligt.

Vid förlust av försäkrat föremål ska du kunna styrka såväl att du äger det förlorade föremålet som vad det är värt och hur gammalt det är. Kravet på sådant styrkande är större ju högre värde föremålet har. Skadade föremål ska under skaderegleringstiden hållas tillgängliga för eventuell besiktning.

Ersättning för skada grundas på egendomens värde vid köp i allmänna handeln (marknadsvärde) omedelbart före skadan. Om fordonet i förhål-lande till dess marknadsvärde inte är lönsamt att reparera eller om det inte kommit tillräkta efter stöld värderar vi fordonet inklusive eventuella lättmetallfälgar och utrustning enligt punkt C2. Från denna regel görs avsteg dels enligt nästa stycke och dels enligt punkt C11.

Vid beräkning av ersättning för enbart skada på eller stöld av lättme-tallfälgar eller utrustning enligt punkt C2 beräknar vi marknadsvärdet genom fasta åldersavdrag från nyanskaffningspriset. Vi gör inget avdrag för första året från det att utrustningen inköpts ny.

Därefter drar vi av 10 % för varje påbörjat år, dock högst 80 %.

För däck yngre än fem år är avdraget 20 % per körda 1 000 mil. För däck äldre än fem år betalar vi ingen ersättning.

Aktuell självrisk dras av efter det att åldersavdrag gjorts.

C11 Nyvärdeersättning för personbil

Vid skada på bil som är ersättningsbar från egendomsskyddet, lämnas ersättning med ny bil av samma eller likvärdigt fabrikat, typ och årsmo-dell som den skadade (nyvärdesersättning) om följande förutsättningar är uppfyllda

- bilen är seriemässigt tillverkad
- bilen omfattas i Sverige av fabrikantens garantier och den svenska generalagentens andra åtaganden
- du har ägt bilen oavbrutet sedan den registrerades första gången
- skadan har skett inom ett år efter det bilen registrerades första gången (förregistrering hos bilhandlare räknas inte)
- bilen har körts högst 2 000 mil
- skälig reparationskostnad för bilen och den utrustning som ingår i bilens inköpspris beräknas överstiga 50 % av inköpspriset vid skadetillfället. Vid beräkningen räknas mervärdesskatt eller annan jämförlig skatt in i reparationskostnaderna.

Samtidigt skadad utrustning ersätts med ny om den ingick i bilens "nypris".

Om det finns särskilda skäl har vi rätt att i stället ersätta skadan kontant med ett belopp som motsvarar vad vi skulle ha fått betala för att skaffa motsvarande ny bil.

C12 Vi ersätter inte

- kostnad för förbättring eller förändring av fordonet som gjorts i samband med skadereparation
- merkostnader som beror på att du inte följt våra anvisningar om inköpsställe
- kostnad för lackering som inte motsvarar den som fordonet hade i det seriemässiga utförandet
- eventuell värdeminskning efter reparation
- merkostnad genom att reservdelar fraktats på annat sätt än vad som är normalt, om vi inte godkänt detta
- normalt slitage när fordonet använts i samband med stöld eller annat olovligt tillgrepp
- mervärdesskatt när försäkringstagaren eller fordonsägaren är redovisningsskyldig för sådan skatt

C13 Bärgning och hämtning

Om skada är ersättningsbar, ersätter vi också nödvändig bärgning till närmaste verkstad som kan reparera. Vid skada utomlands betalar vi även transport till närmaste verkstad i Sverige som kan reparera, om vi anser att sådan transport är nödvändig. Efter stöld eller tillgrepp ersätter vi dina skäligena kostnader för att hämta fordonet. Finns särskilda skäl kan vi hämta fordonet. Vi avgör om transport till fordonets hemort eller till annan ort ska betalas.

Räddningsförsäkringen gäller för person- och fordonstransporter som blivit nödvändiga genom att du i samband med resa med den försäkrade bilen råkat ut för sådana nödsituationer som anges i punkt D1.

Räddningsförsäkringen gäller också för tillkopplad släpvagn, t ex husvagn.

Rese- och transportkostnader ska vara skäliga och göras med det billigaste transportmedel som går att använda med hänsyn till omständigheterna. Om du ordnar transport med privat bil betalar vi ersättning med 16 kr/mil.

D1 Persontransporter

Om din bil stulits, skadats eller fått driftstopp ersätter vi kostnader för resa till hemort för förare och passagerare.

Vi ersätter kostnader för

- hemresan, dock längst till bilens hemort, för passagerare som inte kan fortsätta resan därför att föraren drabbats av olycksfall, akut sjukdom eller har avlidit och ingen annan som deltar i resan kan köra hem fordonet
- resa till hemort inom Norden, om fordonet skadats så svårt att det inte kan göras trafiksäkert inom rimlig tid med hänsyn till den fortsatta resan. Utanför Norden godtas vanligtvis tre arbetsdagar
- resa till hemort inom Norden om fordonet stulits och inte kommit tillrätta innan resan fortsätts med annat färdmedel. I stället för hemresa ersätter vi kostnaden för fortsatt resa till bestämmelseorten om detta inte blir dyrare.

D2 Fordonstransporter

Om din bil råkat ut för skada enligt D2 ersätter vi kostnader för bärgning till närmaste lämpliga verkstad eller reparation på platsen om detta inte blir dyrare.

Om din bil måste lämnas kvar på grund av att förare drabbats av akut sjukdom, olycksfall eller har avlidit och ingen annan som deltar i resan kan köra hem bilen ersätter vi kostnader för transport av bilen till hemort i Sverige.

Om skadan skett utomlands kan vi också betala hemtransport av bilen i oreparerat skick. Hemtransport av bilen ska först godkännas av oss. Kostnad för hemtransport av fordon ersätts med högst ett belopp som svarar mot bilens värde när transporten görs.

D3 Hämtning av fordonet

Dessutom ersätter vi resekostnad för en person från bostaden eller resmålet för hämtning av fordonet efter reparation eller då det kommit tillrätta efter stöld. Hämtningen ska du själv ordna, men vi ska först godkänna den. Om det finns särskilda skäl kan vi ombesörja hämtningen. Kostnad för hämtning av fordonet ersätts med högst ett belopp som svarar mot fordonets värde när transporten görs.

D4 Försäkringen gäller inte för

- kostnader för förarens hemtransport om denne drabbas av olycksfall, akut sjukdom eller har avlidit
- kostnader för passagerares hemtransport om denne drabbas av olycksfall, akut sjukdom eller har avlidit
- kostnader som du skulle ha haft även om skadan inte uppstått
- kostnader som uppstått om orsaken till driftstoppet beror på bränslebrist
- hämtning eller hemtransport av fordonet i skadat skick (reparation ska alltså först göras) såvida inte skadan skett utomlands, se punkt D3
- kostnader som uppstått när händelsen inträffar under tävling med bilen eller under träning för tävling
- kostnader som kan ersättas genom vagnskadegaranti, räddningsabonnemang eller annat åtagande.

D5 Aktsamhetskrav

Du ska se till att bilen inte körs av förare som

- saknar giltigt körkort
- kan göra sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri.

Du ska se till att vid övningskörning såväl lärare som elev uppfyller de regler som gäller vid övningskörning. Du ska också se till att fordonet inte körs när körförbud meddelats av polis eller annan behörig besiktningsman.

Om du bryter mot aktsamhetskravet kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Avdraget kan i allvarliga fall leda till att du inte får någon ersättning alls. Se även punkt AB 4.

D6 Självrisiker

Självrisiken framgår av ditt försäkringsbrev.

E1 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för det försäkrade fordonets ägare, brukare och förare – de försäkrade - i denna deras egenskap. Försäkringen gäller inte för den som brukat fordonet utan lov.

E2 När du ska ha haft försäkring för att få rättsskydd

E2.1 Huvudregel

Du kan få rättsskydd om försäkringen gäller när tvisten uppkommer och om den gällt under en sammanhängande tid av minst två år. Försäkringen behöver inte hela tiden ha funnits hos oss, om du tidigare har haft samma slags försäkring i annat bolag får du tillgodoräkna dig denna tid.

E2.2 Om du inte har haft försäkring i två år

Om du när tvisten uppkommer har försäkring men inte haft sådan så lång tid som två år, kan du ändå få rättsskydd om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffat sedan försäkringen trädde i kraft.

E2.3 Om din försäkring upphört

Om du inte längre har någon rättsskyddsförsäkring när tvisten uppkommer därför att försäkringsbehovet upphört, kan du trots detta få rättsskydd genom denna försäkring om den varit i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffade och det därefter inte gått längre tid än tio år. Om rättsskydd beviljas tillämpas den självrisk och det högsta ersättningsbelopp som gäller för motsvarande försäkring hos oss vid tiden för tvistens uppkomst.

E3 Vilka tvister försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för tvist, som kan prövas som tvistemål (T-mål) av tingsrätt, hovrätt eller Högsta domstolen. Kan en tvist först handläggas av någon annan instans täcks inte kostnaderna för en sådan förberedande prövning av försäkringen. Rättsskyddet gäller inte för kostnader för prövning i Trafikskadenämnden.

E4 Vilka brottmål försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för brottmål där den försäkrade misstänks, åtalas eller slutligen döms för

- brott som enligt lagen bara kan medföra bötesstraff, t ex vårdslöshet i trafik
- vållande till annans död eller vållande till kroppsskada eller sjukdom.

Kan den som åtalas för grov vårdslöshet i trafik eller för grovt vållande till annans död eller kroppsskada eller sjukdom, genom lagakrafttagande dom visa att brottet inte bedömts som grovt, gäller försäkringen.

E5 Var försäkringen gäller

Anspråket eller misstanken om brott ska ha sin grund i något som har inträffat inom försäkringens giltighetsområde, se punkt A2.

E5.1 Undantag

Försäkringen gäller inte för tvist

- där det omtvistade värdet understiger 50 % av ett prisbasbelopp, bl a småmål. Detta undantag tillämpas inte vid tvist med oss på grund av försäkringsavtalet eller vid tvist som rätten med stöd av 1 kap 3 d g Rättegångsbalken har beslutat handlägga enligt allmänna regler
- som väcks med stöd av Lagen om grupprättegång och du är käreandepart
- som avser skadeståndsanspråk mot dig om skadeståndsskyldigheten kan omfattas av trafikförsäkringen
- som gäller personskadereglering så länge ersättning för ombudskostnader kan lämnas genom trafikförsäkringen
- om du inte har befogad intresse av att få din sak behandlad
- med någon som du är eller har varit gift, registrerad partner eller sammanboende med.

E5.2 Försäkringen gäller inte för

- förundersökning och brottmål där misstanke om brott eller åtal till någon del avser uppsåtliga eller grovt vårdslösa gärningar, t ex rattfylleri, grovt rattfylleri, smitning eller olovlig körning. Försäkringen gäller inte heller för tvist som avser skadestånd eller annat anspråk på grund av att den försäkrade begått, eller misstänks ha begått, sådana gärningar som:
  - hastighetsöverträdelse enligt Trafikförordningen
  - körning mot rött ljus enligt Trafikförordningen.

E6 Vilket ombud du kan välja

För att försäkringen ska gälla måste du anlita ombud. Denne måste vara lämplig med hänsyn till din bostadsort, domstolsorten och ärendets natur samt vara ledamot av Sveriges advokatsamfund (advokat) eller jurist anställd hos advokat eller på advokatbyrå eller kunna visa att denne har särskild lämplighet för uppdraget.

Vi har rätt att hos Sveriges advokatsamfund påkalla skiljedom som gäller skäligheten av advokats arvode och kostnader.

En förutsättning för att du ska få anlita ombud som inte är knuten till advokatbyrå är att ombudet förbundet sig att i händelse av tvist godta Försäkringsbolagens Rättsskyddsnämnds prövning av dennes arvode och övriga kostnader i ärendet.

I tvist som handläggs utomlands måste du anlita ombud som vi godkänner.

E7 Vilka kostnader försäkringen ersätter

Genom försäkringen betalas nödvändiga och skäliga kostnader om du inte kan få dem betalda av motpart eller staten.

Med nödvändiga och skäliga kostnader avses bl a att kostnaderna måste stå i rimlig proportion till det belopp tvisten gäller. Betalning a conto kan utgå först efter särskild prövning och högst två gånger per år.

A conto kan endast utgå om ärendet är särskilt omfattande eller långvarigt.

E7.1 Vi betalar

- ombuds arvode och omkostnader. Arvode lämnas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen fastställer vid ersättning till rättshjälpsbiträde enligt rättshjälpslagen
- kostnader för utredning före rättegång förutsatt att utredningen beställts av ditt ombud eller att Allmänna reklamationsnämnden funnit det uppenbart att nämnden inte kan avgöra tvisten utan sådan utredning
- kostnader för bevisning i rättegång och i skiljemanna-förfarande
- expeditionskostnader i domstol
- rättegångskostnader som du ålagts att betala till motpart eller staten vid prövning av tvisten i domstol eller skilje-förfarande
- rättegångskostnader som du vid förlikning under rättegång åtagit dig att betala till motpart, under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade prövats
- kostnader som uppkommer för medlare som rätten förordnat.

E7.2 Vi betalar inte

- eget arbete, förlorad inkomst, resor och uppehälle eller andra omkostnader för dig eller annan försäkrad
- verkställighet av dom, beslut eller avtal
- merkostnader som uppstår om du anlitar flera ombud eller byter ombud
- ersättning till skiljemän
- ombudskostnader i sådan tvist där prövningen av tvisten kan vänta till dess annat liknande mål har avgjorts (s k pilotmål)
- kostnad som uppkommer genom att du i eller utom rättegång avstår från dina möjligheter att få ersättning från motparten
- ombudskostnader som får anses ingå i skadestånd som tillerkänts försäkrad
- kostnad för indrivning av obetald fordran.

E8 Självrisk och högsta ersättningsbelopp

Självrisk och högsta ersättningsbelopp framgår av ditt försäkringsbrev.

Endast en tvist anses föreligga om du och annan försäkrad står på samma sida. Även om du har flera tvister ska de räknas som en tvist om de avser samma skada eller om yrkandena stöder sig väsentligen på samma händelse eller omständighet. Således anses en tvist föreligga även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund.

E9 Anmälan

Anmälan ska göras senast inom tre år från tvistens uppkomst.

E10 Återkrav

I den mån ersättning lämnats på grund av försäkringen inträder vi i din rätt mot annan part.

De allmänna villkoren gäller i den mån inget annat framgår av dessa särskilda villkor. Se ditt försäkringsbrev.

F1 Avställningsförsäkring

Försäkringen gäller om detta anges i försäkringsbrevet. Försäkringen gäller endast i Sverige. Försäkringen gäller när bilen är avställd i vägtrafikregistret och inte brukas.

Egendomsskyddets villkor tillämpas. Rättsskyddsförsäkring ingår. Räddnings- och maskinförsäkring ingår däremot inte. Vagnskadeförsäkring enligt punkt C8 gäller med begränsning att skada genom trafikolycka inte ingår.

F2 Husvagnsförsäkring

F2.1 Aktsamhetskrav

När husvagnen lämnas ska den vara låst med av oss godkänt kulhandskelås eller fastlåst med lås och kätting klass III. Om föreskrifterna inte följts gäller en extra självrisk på 3 000 kr vid stöld eller tillgrepp av husvagnen.

Kravet på låsning gäller inte när husvagnen förvaras i låst garage eller annan låst lokal som du har ensam tillgång till.

F2.2 Personlig löseegendom

Försäkringen gäller för personlig löseegendom som förvaras i husvagnen och som tillhör dig, din make, maka eller dina hemmaboende barn, se ditt försäkringsbrev.

Försäkringen omfattar inte

- pengar, värdehandlingar
- motordrivna fordon, båtar och delar till dessa.
Följande föremål ersätts endast om skadan inträffat under resa eller vistelse utom hemorten, och ifråga om stöld endast om husvagnen i samband med resan inte lämnats obebodd i mer än ett dygn. Detta gäller även om stölden skett under första dygnet
- föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor och ädelstenar
- fick- och armbandsur
- pälsar och pälsverk
- kameror, optik, projektorer, kikare och musikinstrument
- vapen, vin och sprit
- elektronisk ljud/bild/navigationstrustning som inte är fast monterade och konstruerade och avsedda för användning i fordonet
- dator, telefon, telefax och tillbehör till sådan utrustning.

F2.3 Aktsamhetskrav

Personlig löseegendom skall förvaras inlåst i den försäkrade husvagnen.

Om du bryter mot aktsamhetskravet kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Avdraget kan i allvar-

liga fall leda till att du inte får någon ersättning alls. Se även punkt AB 4.

F2.4 Semesteravbrott

Om både husvagn och dragbil är försäkrade hos oss och husvagnen/ dragbilen skadats genom ersättningsbar egendomsskada som medfört avbrott i påbörjad semesterresa lämnas ersättning med 300 kr per påbörjat dygn för den tid husvagnen inte kunnat användas under semesterresa.

Ersättning lämnas i högst i 25 dagar.

F2.5 Läckage

Vagnskadeförsäkringen ersätter skada genom oberäknat läckage av vatten från fast monterad tank- eller ledningssystem.

Begränsningar

- ersättning lämnas för husvagn som är högst 8 år gammal räknat från första registreringen
- ersättning lämnas inte för skada som orsakats av köld eller fukt
- ersättning lämnas inte för skada på tank och rörledning
- ersättning lämnas med högst ett prisbasbelopp.

F2.6 Självrisker

Självriskerna framgår av ditt försäkringsbrev.

F2.7 Aktsamhetskrav

Tankar, ledningssystem inklusive slangar och slangklämmor samt tankanslutningar ska kontrolleras årligen med hänsyn till slitage och åldersförändringar.

Dragfordonets maximala dragvikt får inte överskridas.

Om du bryter mot aktsamhetskravet kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Avdraget kan i allvarliga fall leda till att du inte får någon ersättning alls. Se även punkt AB 4.

F2.8 Ansvarsskydd

Försäkringen ersätter skadestånd som kan åläggas dig i egenskap av ägare och brukare av fordonet, med följande begränsningar

- ersättning lämnas med högst 5 Mkr för personskada och med högst 1 Mkr för sakskada
- ersättning lämnas inte för skada som enligt Trafikskadelagen uppkommit i följd av trafik med husvagnen
- ersättning lämnas inte för skada på egendom i fordonet.

F2.9 Självrisk

Självriskerna framgår av ditt försäkringsbrev.

F3 Försäkring för lätt släpvagn

F3.1 Aktsamhetskrav

När släpfordon lämnas ska det vara låst med av oss godkänt kulhandskelås eller fastlåst med lås och kätting klass III. Om föreskrifterna

inte följts gäller en extra självrisk på 3 000 kr vid stöld eller tillgrepp av släpvagnen.

Kravet på låsning gäller inte när släpvagnen förvaras i låst garage eller annan låst lokal som du har ensam tillgång till.

F3.2 Aktsamhetskrav

- släpet får inte utsättas för onormala påfrestningar
- släpets maximala vikt får inte överskridas.

Om du bryter mot aktsamhetskravet kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Avdraget kan i allvarliga fall leda till att du inte får någon ersättning alls. Se även punkt AB 4.

F4 Särskilt stöldskydd – direktimporterad bil

F4.1 Aktsamhetskrav

Direktimporterade personbilar med årsmodell 1996 eller senare ska vara utrustade med en av Stöldskyddsföreningen godkänd elektronisk startspärr (immobilizer). För bil med originalmonterat elektroniskt stöldskydd ska ett nyckelintyg kunna visas vid skada. Intyget ska styrka att det inte finns några andra fungerande nycklar till det elektroniska stöldskyddet som du har. För bil utan originalmonterat elektroniskt stöldskydd eller om intyg enligt ovan inte kan utfärdas, ska ett av oss godkänt extra elektroniskt stöldskydd monteras. Saknas någon av dessa skadeförebyggande åtgärder eller det elektroniska stöldskyddet inte var i funktion vid skadetillfället kan ersättningen sättas ned.

Om du bryter mot aktsamhetskravet gör vi normalt avdrag med 25 % på ersättningen. Avdraget kan i allvarigare fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Se även punkt AB 4.

F5 Särskilt stöldskydd – larm

F5.1 Aktsamhetskrav

Fordonet ska utöver det ordinarie stöldskyddet vara försett med ett av Stöldskyddsföreningen godkänt larm som också är aktiverat.

Nyckeln får inte lämnas kvar i bilen eller i närheten och ska i övrigt förvaras aktsamt så att obehöriga inte kan komma åt den. Nyckeln får inte förses med uppgifter om namn, adress eller registreringsnummer.

Om du bryter mot aktsamhetskravet gör vi normalt avdrag med 25 % på ersättningen. Avdraget kan i allvarigare fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Se även punkt AB 4.

F6 Särskilt stöldskydd – elektronisk startspärr

F6.1 Aktsamhetskrav

Fordonet ska utöver det ordinarie stöldskyddet vara försett med av Stöldskyddsföreningen godkänd elektronisk startspärr som är aktiverad.

Nyckeln får inte lämnas kvar i bilen eller i närheten och ska i övrigt förvaras aktsamt så att obehöriga inte kan komma åt den. Nyckeln får inte förses med uppgifter om namn, adress eller registreringsnummer.

Om du bryter mot aktsamhetskravet gör vi normalt avdrag med 25 % på ersättningen. Avdraget kan i allvarigare fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Se även punkt AB 4.

F7 Särskilt stöldskydd – spårsändarutrustning

F7.1

Fordonet ska utöver det ordinarie stöldskyddet vara försett med av Moderna Försäkringar godkänd spårsändarutrustning som är i funktion.

Om du bryter mot aktsamhetskravet gör vi normalt avdrag med 25 % på ersättningen. Avdraget kan i allvarigare fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Se även punkt AB 4.

G1 Hyrbil

Försäkring kan endast tecknas som tillägg till minst halvförsäkrad bilförsäkring i Moderna Försäkringar.

Hyrbilsförsäringen omfattar ersättning för hyrbil om den försäkrade bilen inte kunnat användas på grund av skada som är ersättningsbar enligt villkoren för egendomsskyddet eller vagnskadegarantin. Vid maskinskada gäller försäringen även om ålders- och milgränserna som anges i punkt C7 passerats. Hyrbilsersättning lämnas för den tid som är rimlig för att reparera bilen. Vid stöld lämnas dessutom ersättning för den tid bilen varit borta. Om den inte repareras/återfinns lämnas istället ersättning för den tid som är rimlig, högst 14 dagar, för att skaffa annan likvärdig bil.

Ersättning lämnas från och med den dag avbrottet inträffade och under högst 45 dagar. Vi ersätter 75 % av dygns- och kilometerkostnaden för hyra av bil hos biluthyrningsföretag som vi anvisat. Hyrbilen ska utrymmesmässigt vara i samma storleksklass som den försäkrade bilen. Om du avstår från att hyra bil, betalar vi i stället 100 kr per dag.

Vid skada utomlands ska återresa till hemorten, om detta är möjligt, anpassas så att du själv kan hämta och köra hem din bil.

G1.1 Begränsningar

Vi gör avdrag från hyrbilsersättningen för avbrotts- eller stilleståndsersättning som du i samma skada har rätt att få från annan försäkring.

G1.2 Försäringen upphör

Hyrbil upphör i följande fall

- när bilen avställs i Vägtrafikregistret
- om ordinarie bilförsäkring ändras till att omfatta enbart trafikförsäkring.

G1.3 Självrisk

Självrisken framgår av ditt försäkringsbrev.

G2 Trafikolycksfall och Krishjälp

Försäkring kan endast tecknas som tillägg till minst halvförsäkrad bilförsäkring i Moderna Försäkringar. (Villkorspunkterna G2.4, G2.7, G2.8 och G2.10 gäller enbart Trafikolycksfall)

G2.1 När försäringen gäller

Trafikolycksfallsförsäkring gäller för personskada som uppkommer till följd av trafik med den försäkrade bilen och som medför medicinsk invaliditet.

För försäkringsavtalet gäller vad som anges i försäkringsbrevet, dessa allmänna villkor och tillämplig lag. Avtalet grundar sig på de uppgifter som den försäkrade lämnat vid försäkringens tecknande. Om någon uppgift är oriktig eller ofullständig gäller vad som för sådant fall sägs i Allmänna bestämmelser och tillämplig lag. Krishjälp gäller vid ersättningsbar skada, enligt detta villkor, som inträffar i Sverige och inom det så kallade gröna kortsystemet, behandling skall dock alltid ske i Sverige.

G2.2 Försäkrad

Trafikolycksfall och Krishjälp gäller för försäkringstagaren och för dennes make/maka, registrerad partner, sambo, samt deras barn. Den gäller även för förare som använder bilen med ägarens tillstånd och passagerare i bilen.

G2.3 Försäkringstagare

Försäkringstagare är den som är registrerad ägare till bilen.

G2.4 Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppen framgår av ditt försäkringsbrev.

G2.5 Försäkringens ikraftträdande

Trafikolycksfall och Krishjälp träder i kraft tidigast dagen efter tecknandet av försäkring. Datum för ikraftträdande framgår av försäkringsbrevet.

G2.6 Ersättning

Ersättning lämnas vid skada till följd av trafikolycksfall. Med trafikolycksfall menas kroppsskada som drabbar försäkrad ofrivilligt genom skada i följd av trafik med det försäkrade fordonet.

Ersättning lämnas

- vid medicinsk invaliditet.
- med 3 600 kr (engångsersättning) vid inskrivning på sjukhus i minst 72 timmar
- med 2 000 kr (engångsersättning) vid sjukskrivning i minst 7 arbetsdagar
- till dödsboet om den försäkrade avlider till följd av trafikolycksfall inom 12 månader från skadedagen.

Krishjälp betalar behandlingskostnad till följd av ersättningsbar skada enligt detta villkor. Behandlingskostnad ersätter kostnader (arvoden) för samtalsterapi (psykologkonsultation.) Moderna Försäkringar ersätter högst 10 behandlingstillfällen per försäkrad under maximalt 1 år efter inträffad skada. Behandlingshjälpen skall ske i samråd med Moderna Försäkringar.

Ersättning lämnas även för skäliga resekostnader i Sverige för Krishjälp enligt bestämmelser i Lagen om allmän försäkring.

Moderna Försäkringar betalar juridisk rådgivning per telefon efter inträffad skada (enbart vid överfall eller rån). Ersättning lämnas för 1 timmes rådgivning av Moderna Försäkringar anvisad jurist. Rådgivningen är avsedd att klargöra de praktiska frågor som kan finnas angående polisanmälan, rättegångsförfarande samt rätt till skadestånd.

G2.7 Medicinsk invaliditet

Med medicinsk invaliditet avses en bestående fysisk funktionsnedsättning utan hänsyn till den skadades yrke, fritidsintressen eller andra speciella förhållanden. Graden av invaliditet bestäms med ledning av för försäkringsbranschen fastställd tabell (Gradering av medicinsk invaliditet - 1996). Ersättning lämnas upp till 600 000 kr. För att försäkringsersättning ska kunna utbetalas krävs att den medicinska invaliditeten

inträtt och att funktionsnedsättningen objektivt fastställts. Moderna Försäkringar har rätt att med egen sakkunnig läkare pröva och fastställa funktionsnedsättningen. Ersättningens storlek bestäms i förhållande till graden av förväntad bestående medicinsk invaliditet. Rätt till ersättning föreligger om minst ett år förflutit sedan olycksfallet inträffade och en bestående invaliditetsgrad på minst 5 % inträtt inom 3 år från den tidpunkt då olycksfallet inträffade.

G2.8 Omprövning av beslut

Om invaliditetsgraden som låg till grund för den utbetalda ersättningen förvärras kan den försäkrade begära omprövning av beslutet under förutsättning att en väsentlig bestående försämring skett på grund av samma skada. Omprövning kan inte ske senare än tre år efter den dag invaliditetsgraden fastställdes första gången.

G2.9 Inskränkning i försäkringens giltighet

G2.9.1 Krigstillstånd

Vid krigstillstånd och andra politiska oroligheter lämnas inte ersättning för trafikolycksfall som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution, politiska oroligheter eller uppror.

G2.9.2 Brottslig handling

Försäringen gäller inte för händelse som uppstått i samband med att den försäkrade utfört eller medverkat till uppsåtlig gärning som enligt svensk lag är straffbelagd.

G2.9.3 Alkohol och narkotika, mm

Försäringen gäller inte om föraren varit påverkad av alkohol, andra berusningsmedel, sömnmedel, narkotiska preparat och inte heller om skadan har samband med användning av läkemedel på ett felaktigt sätt.

G2.9.4 Tävling

Försäringen gäller inte vid tävling, träning eller annan typ av höghastighetskörning.

G2.9.5 Ej behörig förare

Försäringen gäller inte om föraren saknar behörighet att framföra bilen.

G2.10 Åtgärder för utbetalning av ersättning

För att försäkringsersättning skall utbetalas skall den försäkrade under utredning för fastställande av graden av invaliditet stå under fortlöpande läkartillsyn och iaktta läkares föreskrifter samt följa av Moderna Försäkringar lämnade anvisningar som avser att begränsa följderna av olycksfallet.

Vid skada måste

- anmälan om skadan omgående göras till Moderna Försäkringar
- läkare, inom offentlig vård eller som har vårdavtal med sjukvårdshuvudman, anlitats utan dröjsmål
- läkares föreskrifter följas
- den behandlande läkaren få medgivande att lämna alla upplysningar till Moderna Försäkringar som är av betydelse

för bedömning av ersättningsfrågan

- om Moderna Försäkringar begär det, den försäkrade/vårdnadshavaren ge en av Moderna Försäkringar utsedd läkare, tillfälle till undersökning
- om Moderna Försäkringar begär det, övriga handlingar lämnas, som erfordras för bedömning av ersättningsfrågan. Läkararvode och andra kostnader (gäller dock inte ersättning för inkomstbortfall) för av Moderna Försäkringar särskilt åfordrad läkarundersökning ersätts av Moderna Försäkringar.

G2.11 Försäringen upphör

Trafikolycksfall och Krishjälpp upphör

- om ordinarie bilförsäkring ändras till att enbart omfatta trafikförsäkring eller avställningsförsäkring
- om bilförsäringen annulleras

G2.12 Självrisk

Självrisken framgår av ditt försäkringsbrev.

G3 Assistans

Försäringen kan endast tecknas som tillägg till minst halvförsäkrad bilförsäkring i Moderna Försäkringar.

G3.1 När försäringen gäller

Assistans gäller vid trafikolycka eller annat driftstopp, vilket förhindrar fortsatt färd och som orsakats av

- kollision, avkörning, vältning eller annan trafikolycka
- maskinskada – tekniskt fel som är oförutsett och som inte beror på bristande underhåll
- bränslebrist, punktering eller förlust av bilnycklar eller att dessa låsts in i bilen
- brand
- stöld eller tillgrepp av bilen och försök till stöld eller tillgrepp av bilen.

G3.2 Försäkrade personer

Rätt till assistans har bilens ägare, förare som använder bilen med ägarens tillstånd och passagerare i bilen.

G3.3 Var försäringen gäller

Assistans gäller för händelser som inträffar i Sverige och inom det så kallade gröna kortsystemet.

G3.4 Anmälan och begäran om service

Anmälan och begäran om service i och med skadehändelsen lämnar du direkt till Moderna Försäkringar Jour. Du skall då lämna uppgifter om försäkringsomfattning och bilens registreringsnummer – uppgifter som Moderna Försäkringar behöver för sin handläggning.

Moderna Försäkringars Jour-telefonnummer

- inom Sverige 0200-213 213

- utanför Sverige +45 70 10 50 50 – SOS International i Köpenhamn

G3.5 Ersättning

Assistans betalar reparation på plats om det är möjligt och inte blir dyrare än bärgningskostnaden. Vid punktering betalar Moderna Försäkringar kostnaden för själva hjulbytet, men inga andra kostnader. Vid brist på drivmedel betalar Moderna Försäkringar transport av nytt drivmedel, men inga kostnader för drivmedel. Om fordonets nycklar förlorats eller låsts in i bilen betalar Moderna Försäkringar öppning av lås om det inte blir dyrare än bärgning.

Bärgning betalas till närmaste lämpliga verkstad. I fråga om reparation på plats, bärgning och hämtning enligt text nedan, gäller försäkringen även för tillkopplad släp- eller husvagn.

Vid driftstopp, stöld eller tillgrepp där reparation varar längre än en timme, har du rätt till hyrbil. Moderna Försäkringar ersätter hela dygns- och kilometerhyrbilskostnaden för bil av max samma bilstorlek som den egna, dock inte eventuell självriskelimineringsspremie. Hyrbilen tillhandahålls i maximalt tre dygn. Om hyrbil inte kan ordnas förmedlar och betalar Moderna Försäkringar transport av bilens förare och passagerare till resmålet eller hemorten. Transporten sker med tåg eller om resan beräknas ta längre tid än sex timmar (vid utlandsresa tio timmar) med flyg i turistklass istället.

Hämtning av bil, som reparerats eller kommit till rätta efter stöld, ombesörjs av bilägaren. Moderna Försäkringar betalar transport med billigaste transportmedel för en person från hemorten eller resmålet för att hämta bilen (inklusive eventuell släp- eller husvagn).

Vid utlandsresa gäller att Moderna Försäkringar betalar, med hänsyn till omständigheterna, hemtransport av förare och passagerare med billigaste transportmedel.

G3.6 Begränsningar

Moderna Försäkringar ersätter högst tre händelser/skador som inträffat under ett och samma försäkringsår.

Moderna Försäkringar ersätter inte händelser/skador

- som inträffar under tävling eller träning för tävling med bilen
- kostnader för telefonsamtal, kost eller liknande
- utlägg som förare eller passagerare normalt skulle ha haft under resan, så som vägtullar, drivmedel, broavgifter, logi eller liknande

G3.7 Försäkringen upphör

Assistans upphör

- om ordinarie bilförsäkring ändras till enbart trafikförsäkring
- när bilen ställs av i Vägtrafikregistret

G3.8 Självrisk

Självrisk framgår av ditt försäkringsbrev.

G4 Kombi – Hyrbil, Assistans och självriskreduktion vid skadegörelse utförd av tredje man

Kombi kan endast tecknas som tillägg till minst halvförsäkrad bilförsäkring i Moderna Försäkringar.

Kombi omfattar Hyrbilstillägg, se under G1-G1.3, Assistans, se under G3-G3.8 samt självriskreduktion vid uppsåtlig skadegörelse av tredje man.

G4.1 Begränsningar

Vi gör avdrag från hyrbilsersättningen för avbrotts- eller stilleståndersättning som du i samma skada har rätt att få från annan försäkring. Assistans ersätter högst tre händelser/skador som inträffat under ett och samma försäkringsår.

G4.2 Försäkringen upphör

Kombi upphör i följande fall

- när bilen avställs i Vägtrafikregistret
- om ordinarie bilförsäkring ändras till att omfatta enbart trafikförsäkring.

G4.3 Självrisk

Hyrbil - självrisk framgår av ditt försäkringsbrev

Assistans - självrisk framgår av ditt försäkringsbrev.

Vid uppsåtlig skadegörelse utförd av tredje man - självrisk framgår av ditt försäkringsbrev.

Skadegörelse skall alltid anmälas till polisen och kopia av polisanmälan skall sändas till oss.

G5 Allrisk Bil

Försäkringen kan endast tecknas som tillägg till minst halvförsäkrad bilförsäkring i Moderna Försäkringar.

Om det framgår av ditt försäkringsbrev att Allrisk Bil ingår gäller utöver de allmänna försäkringsvillkoren även följande villkor.

G5.1 När försäkringen gäller

Allrisk Bil gäller vid trafikolycka eller annat skada på och i bilen och bitillbehör som orsakats av plötslig och oförutsedd händelse av annat slag än vad som beskrivs under de allmänna försäkringsvillkoren.

G5.2 Var försäkringen gäller

Allrisk Bil gäller för händelser som inträffar i Sverige och inom det så kallade gröna kortsystemet.

G5.3 Anmälan och begäran om service

Anmälan och begäran om service i och med skadehändelsen lämnar du direkt till Moderna Försäkringar. Du skall då lämna uppgifter om försäkringsomfattning och bilens registreringsnummer – uppgifter som Moderna Försäkringar behöver för sin handläggning.

Moderna Försäkringar Bilskador telefonnummer 0200 – 213 213

G5.4 Ersättning

Allrisk Bil ersätter

- skador på bilinredning efter plötslig och oförutsedd händelse, till exempel utspilld färg
- skador på innertak vid lastning
- borttappade bilnycklar; nya bilnycklar och omkodning av befintliga bilnycklar
- tankning av fel bränsle; bärgning betalas till närmaste lämpliga verkstad och rengöring av bränsletank

G5.5 Begränsningar

Moderna Försäkringar ersätter högst tre händelser/skador som inträffat under ett och samma försäkringsår.

Moderna Försäkringar ersätter inte händelser/skador

- som inträffar under tävling eller träning för tävling med bilen
- som uppstår i samband bränslestopp
- som omfattas av brand-, stöld-, maskinskade-, glas-, räddnings-, rättsskydds-, samt vagnskadeförsäkring/vagnskadegaranti eller annan tilläggsförsäkring

G5.6 Försäkringen upphör

Allrisk Bil upphör

- när bilen passerat 8 år, räknat från första registreringsdatum, eller när bilen gått 10 000 mil eller längre
- om ordinarie bilförsäkring ändras till omfattningen trafikförsäkring

G5.7 Självrisk

Självrisken fram går av ditt försäkringsbrev.

Utöver försäkringsvillkoren gäller också reglerna i Försäkringsavtalslagen för din försäkring.

AB 1 Avtalet och premien

AB 1.1 Försäkringstiden

Försäkringens gäller från den dag som anges i försäkringsbrevet. Tecknas försäkringens samma dag gäller den inte förrän efter det klockslag då den tecknades.

Kan försäkringstidens början inte fastställas, börjar den dagen efter den dag då du meddelat oss att du vill teckna försäkring.

Om försäkringens är giltig endast under förutsättning att premien betalas före försäkringstiden, börjar den gälla dagen efter premiebetalningen.

AB 1.2 Upplysningsplikt

När du tecknar, utvidgar eller förändrar en försäkring är du skyldig att på vår begäran lämna upplysningar som kan vara av betydelse för att försäkring ska beviljas. Upplysningarna ska vara riktiga och fullständiga. Om du inser att vi har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter är du skyldig att utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna.

AB 1.3 Skyldighet att anmäla riskökning

Du ska utan oskäligt dröjsmål anmäla till oss om ett förhållande som angetts i avtalet och som är av väsentlig betydelse för risken ändras, t ex hur långt du kör per år. Underlåtenhet kan leda till nedsättning av försäkringsersättning, i allvarigare fall kan ersättning helt utebli.

AB 1.4 Förnyelse av försäkringens

Vid försäkringstidens utgång förnyas försäkringens automatiskt, om inte annat framgår av avtalet eller omständigheterna. Förnyelse sker dock inte om försäkringens vid försäkringstidens utgång har sagts upp att upphöra vid denna tidpunkt eller försäkringstagaren har tecknat en motsvarande försäkring hos ett annat bolag.

AB 1.5 Din rätt att säga upp försäkringens Till försäkringstidens utgång

Vill du säga upp försäkringens till försäkringstidens utgång, får du göra detta när som helst dessförinnan.

Under försäkringstiden

Du får säga upp försäkringens att upphöra med omedelbar verkan, om försäkringsbehovet faller bort eller om det inträffar en annan liknande omständighet.

Har en försäkring förnyats enligt AB 1.4 kan du, innan du har betalat någon del av premien, säga upp försäkringens att upphöra med omedelbar verkan. En förnyad försäkring upphör också omedelbart, om du utan att betala premie för denna försäkring tecknar en motsvarande försäkring hos ett annat bolag. Har vi begärt ändring av försäkringsvillkoren under försäkringstiden enligt AB 1.7 får du säga upp försäkringens till den tidpunkt då ändringen annars skulle börja gälla.

Uppsägningen ska göras före denna tidpunkt.

Du får också säga upp försäkringens vid skada om vi väsentligt åsidosätter våra skyldigheter enligt Försäkringsavtalslagen eller enligt försäkringsvillkoret.

AB 1.6 Vår rätt att säga upp försäkringens Till försäkringstidens utgång

Vi får säga upp försäkringens till försäkringstidens utgång om vi har särskilda skäl att inte längre bevilja försäkringens.

Vår uppsägning gäller endast om skriftligt meddelande om uppsägningen avsänts till dig senast en månad före försäkringstidens utgång.

Under försäkringstiden

Vi får säga upp försäkringens att upphöra under försäkringstiden, om du eller den försäkrade grovt har åsidosatt era förpliktelser mot bolaget eller om det finns andra synnerliga skäl.

Vår uppsägning blir gällande 14 dagar efter den dag då vi avsänt skriftligt meddelande till dig om uppsägningen.

Beträffande uppsägning på grund av dröjsmål med betalning av premie gäller vad som sägs i "Betalning av premie moment AB 1.8".

AB 1.7 Ändring av villkoren Vid förnyelse av försäkringens

Om vi önskar ändra försäkringsvillkoren meddelar vi dig detta senast i samband med att vi sänder dig kravet om premiebetalning. Den förnyade försäkringens gäller då för den tid och på de villkor som vi erbjuder.

Under försäkringstiden

På begäran av oss kan försäkringsvillkoren ändras under försäkringstiden, om du eller den försäkrade har åsidosatt era förpliktelser mot oss med uppsåt eller genom oaktsamhet som inte är ringa eller om det finns synnerliga skäl. Ändringen blir gällande 14 dagar efter den dag då vi avsänt skriftligt meddelande till dig om ändringen.

AB 1.8 Betalning av premie Första premien

Första premien för försäkringens ska betalas inom 14 dagar efter den dag då vi avsänt premieavi till dig.

Premie för förnyad försäkring

Premie för en förnyad försäkring ska betalas senast den dag då den nya försäkringstiden börjar. Premien behöver dock inte betalas tidigare än en månad efter det att vi har avsänt premieavi till dig.

Följder av försenad betalning

Betalas inte premien i rätt tid tar vi ut en påminnelseavgift.

Vi har rätt att säga upp försäkringens att upphöra 14 dagar efter den dag då vi skickat ett skriftligt meddelande till dig om uppsägningen. Försäkringens upphör inte om du inte har kunnat betala premien inom den angivna tidsfristen på grund av svår sjukdom, frihetsberövande, utebliven pension eller

utebliven lön från din huvudsakliga anställning eller liknande hinder. Då får uppsägningen verkan tidigast en vecka efter det att hindret fallit bort, dock senast 3 månader efter tidsfristens utgång.

Betalar du premien efter det att försäkringen har upphört enligt ovan anses du ha begärt en ny försäkring från och med dagen efter den då premien betalades. Vill vi inte bevilja försäkring enligt din begäran, ska du skriftligen underrättas om detta inom 14 dagar från betalningsdagen. Annars anses en ny försäkring ha tecknats i enlighet med din begäran.

Särskilda regler vid autogirobetalning

Utöver vad som enligt ovan gäller bestämmelserna i autogiroavtalet. Om autogiroet upphör att gälla aviseras premie för återstående del av försäkringstiden. Premie ska betalas enligt reglerna ovan.

AB 1.9 Betalning av tilläggspremie

Har den avtalade premien höjts under försäkringstiden, ska tilläggspremien betalas inom 14 dagar efter den dag då vi avsände premieavi till dig.

Följder av dröjsmål

Om tilläggspremie inte betalas i rätt tid får vi räkna om försäkringstiden för den ändrade försäkringen med hänsyn till den premie som betalats.

Sedan skriftligt besked om sådan omräkning av försäkringstiden har avsänts till dig gäller försäkringen under den kortare tid som följer av omräkningen, dock minst under 14 dagar efter det att besked har avsänts.

AB 2 Räddningsåtgärder

Du ska efter förmåga avvärja skada som kan befaras inträffa och omedelbart försöka begränsa skada som redan inträffat. De anvisningar som vi lämnat ska följas.

Vi ersätter skäligen kostnader för åtgärd som vi föreskrivit eller som annars med hänsyn till omständigheterna är rimlig under förutsättning att det inte skäligen hade kunnat begäras att du tidigare skulle ha vidtagit åtgärder för att förebygga skada. Ersättning lämnas inte om du har rätt till ersättning enligt lag, författning, avtal, garanti eller liknande åtagande.

Åsidosätter du föreskrifter om räddningsåtgärder kan ersättningen minskas eller falla bort enligt AB 4 "Nedsättning av försäkringsersättning".

AB 3 Reglering av skada

AB 3.1 Anmälan och ersättningskrav

Skada ska anmälas till oss utan dröjsmål. Dessutom ska den som begär ersättning vid stöld, rån, skadegörelse eller förlust göra polisanmälan på den ort där skadan inträffat och sända in intyg om detta till oss. Vid skada som inträffat under transport på annat transportmedel ska du anmäla skadan till transportföretaget och lämna specificerat krav på ersättning

och i skäligen omfattning styrka innehav och värde av förkommen egendom. Om annan försäkring gäller för samma skada eller om ersättning kan erhållas av annan ska du upplysa oss om detta och lämna upplysningar och tillhandahålla verifikationer i original, bevis, läkarintyg och andra handlingar som vi behöver för att reglera skadan.

AB 3.2 Besiktning

Den som begär ersättning är skyldig att medverka till besiktning som vi vill utföra med anledning av inträffad skada. Skadade föremål ska behållas om vi inte medger annat.

AB 3.3 Reparation

Reparation och bärgning får - utöver vad som följer av AB 2 Räddningsåtgärder - ske endast efter vårt godkännande. Beträffande valet av reparator, bärgare, reparationsåtgärd och material ska våra anvisningar följas.

AB 3.4 Påföljd

Åsidosätter du dina åligganden enligt AB 3.1 - 3.3 kan ersättningen minskas eller falla bort enligt reglerna i AB 4.2. "Åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i försäkringsvillkoren".

AB 3.5 Utbetalning av ersättning

Vi betalar ersättning senast en månad efter det att du gjort vad som angetts i AB 3.1 - 3.3.

Har du rätt till åtminstone visst belopp, utbetalar vi detta i avräkning på den slutliga ersättningen.

När det gäller egendom som repareras eller återanskaffas betalar vi ersättning senast en månad efter det att du visat att egendomen reparerats eller återanskaffats.

AB 3.6 Ränta

Betalar vi ersättning efter utgången av den månad som angetts i 3.5 betalar vi dröjsmålsränta enligt 6g Räntelagen. Under polisutredning eller värdering enligt 5.8 betalar vi dock ränta endast enligt Riksbankens referensränta. Ränta betalas inte om beloppet är mindre än 100 kr.

AB 3.7 Preskription

Den som vill kräva ersättning förlorar sin rätt om han inte väcker talan mot oss inom tre år från det att han fick kännedom om att fordringen kunde göras gällande, och i varje fall inom tio år från det att fordringen tidigast hade kunnat göras gällande.

Har den ersättningsberättigade anmält skadan till oss inom den tid som angetts i första stycket, har han alltid sex månader på sig att väcka talan sedan vi tagit slutlig ställning till ersättningsfrågan.

AB 3.8 Mervärdesskatt - moms

Försäkringstagare som är redovisningsskyldig för moms ska svara för denna.

AB 4 Nedsättning av försäkringsersättning

AB 4.1 Oriktig eller ofullständig uppgift när försäkringen tecknades

Har du genom uppsåt eller oaktsamhet lämnat oriktig eller ofullständig uppgift när försäkringen tecknades kan ersättningen minskas med ett särskilt avdrag.

Avdraget – som görs utöver eventuell självrisk – kan i allvarigare fall medföra att ingen ersättning alls betalas. Av betydelse är graden av uppsåt eller oaktsamhet, i vilken utsträckning och på vilka villkor vi skulle ha meddelat försäkringen om vi känt till det rätta förhållandet samt omständigheterna i övrigt.

Om det av ditt försäkringsbrev framgår att förare under 24 år ej får framföra fordonet och det vid skada visar sig att föraren var under 24 år kan nedsättning på vagnskadeförsäkringen ske med upp till 100 %.

AB 4.1.2 Oriktig eller ofullständig uppgift vid skadereglering

Har den som är berättigad till ersättning efter försäkringsfall uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet oriktigt uppgivit eller förtiigit eller dolt något av betydelse för bedömningen av hans rätt till ersättning från försäkringen, kan den ersättning som han annars skulle ha varit berättigad till komma att sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

AB 4.2 Åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i försäkringsvillkoren

Har du inte följt aktsamhetskrav eller annan föreskrift i villkoren kan ersättningen, såvitt gäller dig, minskas med ett särskilt avdrag. Detta gäller om aktsamhetskravet eller föreskriften har åsidosatts med uppsåt eller genom oaktsamhet.

Med dig jämföras

- annan som har handlat med ditt samtycke
- den som beträffande försäkrad egendom har en väsentlig ekonomisk gemenskap med dig
- den som i ditt ställe eller tillsammans med dig har haft tillsyn över försäkrad egendom.

Vid underlåtenhet att anmäla ändring i förhållanden som har uppgetts då försäkringen tecknades gäller följande

Ersättningen kan minskas med ett särskilt avdrag, som görs utöver eventuell självrisk. Avdraget kan i allvarigare fall medföra att ingen ersättning alls betalas. Av betydelse är graden av uppsåt eller oaktsamhet, på vilka villkor vi skulle ha godtagit fortsatt försäkring samt omständigheterna i övrigt.

Avdraget kan minskas om det skulle bli oskäligt stort eller om det föreligger förmildrande omständigheter. Avdraget kan då också falla bort.

Vid åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i villkoren som är till för att förhindra eller begränsa skada gäller följande.

Om aktsamhetskrav eller annan föreskrift i villkoren som är till för att förhindra eller begränsa skada åsidosatts kan ersättningen sättas ned utöver eventuell självrisk. Hänsyn tas till den betydelse för förandet haft för skadan eller dess omfattning och till omständigheterna i övrigt.

Vid allvarlig försumlighet kan du till och med bli helt utan ersättning.

Avdraget kan minskas eller helt falla bort om det skulle bli oskäligt stort eller om det föreligger förmildrande omständigheter.

Vid åsidosättande av föreskrifter i Allmänna bestämmelser om Räddningsåtgärder (AB 2) och Reglering av skada (AB 3.1 - 3.3) gäller följande.

Om du åsidosätter räddningsplikten uppsåtligt, blir det aktuellt att sätta ned ersättningen. Detsamma gäller om du bryter mot räddningsplikten genom grov vårdslöshet eller annars förstår att det finns en betydande risk för att skadan ska inträffa om räddningsplikten åsidosatts.

Avdrag görs med 25 % av ersättningen utöver eventuell självrisk, lägst 1 000 kr. Avdraget kan höjas i allvarigare fall. Avdraget kan minskas om det skulle bli oskäligt stort eller om det föreligger förmildrande omständigheter. Om du åsidosatt föreskrifterna i AB 3.1 – 3.3 rörande reglering av skada kan ersättningen sättas ned för det fall försummelsen lett till skada för försäkringsbolaget. Nedsättning sker efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna

AB 4.3 Framkallande av försäkringsfall

Har du framkallat försäkringsfall med uppsåt lämnas ingen ersättning såvitt gäller dig.

Har du framkallat eller förvärrat försäkringsfall genom grov vårdslöshet lämnas ersättning, såvitt gäller dig, endast i den mån det finns synnerliga skäl.

Har du åsidosatt i villkoren angivna föreskrifter kan ersättningen sättas ned på sätt som anges i det villkorsavsnitt där föreskriften finns.

Med dig jämföras

- annan som har handlat med ditt samtycke
- den som beträffande försäkrad egendom har en väsentlig ekonomisk gemenskap med dig, om inte särskilda skäl talar mot detta.

AB 5 Regler i särskilda fall

AB 5.1 Annat avtal, garanti eller försäkring

Försäkringen gäller inte för skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt lag, garanti eller liknande åtagande. Försäkringen gäller dock om du kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.

AB 5.2 Krigsskador

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror.

Om du är på resa utanför Sverige tillämpar vi undantaget för krigsskador bara om du rest till en plats där oroligheterna pågick eller om du tar del i oroligheterna eller tar befattning med dem som rapportör eller dylikt. I sådana fall där vi inte tillämpar undantaget ersätter vi merkostnad för

hemresa som inte kan betalas enligt Resegarantilagen. Vi ersätter då också resgods som du förlorar på grund av oroligheterna.

AB 5.3 Atomsador

Försäkringen gäller inte för skada på egendom eller vid skadeståndsskyldighet, om skadan direkt eller indirekt orsakats av atomkärnprocess.

AB 5.4 Dammgenombrott

Försäkringen gäller inte för skada vars uppkomst eller omfattning har direkt eller indirekt samband med genombrott av vattendamm.

AB 5.5 Terroristhandling

Försäkringen gäller inte för skada genom spridning av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terroristhandling.

Med terroristhandling avses en skadebringande handling som är straffbelagd där den begås eller där skadan uppstår, och som framstår att vara utförd i syfte att

- allvarligt skrämma en befolkning
- otillbörligen tvinga offentliga organ eller en internationell organisation att genomföra eller avstå från att genomföra en viss åtgärd
- att allvarligt destabilisera eller förstöra de grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturerna i ett land eller i en internationell organisation.

AB 5.6 Force majeure

Försäkringen gäller inte för förlust som uppstår om skadeutredning, reparationsåtgärd eller betalning av ersättning fördröjs på grund av krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror eller på grund av myndighets åtgärd, strejk, lockout, blockad eller liknande händelse.

AB 5.7 Dubbelförsäkring

Har samma intresse försäkrats mot samma fara hos flera bolag, är varje bolag ansvarigt mot den försäkrade som om det bolaget ensamt hade beviljat försäkring.

Du har dock inte rätt till högre ersättning från bolagen än som sammanlagt svarar mot skadan. Överstiger summan av ansvarsbeloppen skadan, fördelas ansvaret mellan bolagen efter förhållandet mellan ansvarsbeloppen.

AB 5.8 Om det blir tvist

Vid tvist om värdet av skadad egendom ska på begäran av någon av parterna en värderingsman uttala sig om värdet. Värderingsmannen ska vara utsedd av svensk handelskammare om parterna inte enats om annat.

Värderingsmannen ska tillämpa villkorens värderingsregler. Parterna får lägga fram egen utredning och lämna egna synpunkter. I sitt utlåtande ska värderingsmannen ange hur han beräknat skadans värde. Han ska lämna sitt utlåtande inom tre månader sedan han blivit utsedd.

Av ersättningen till värderingsmannen ska den försäkrade betala 500 kr, samt 10 % av överskjutande belopp, dock sammanlagt högst 50 % av värderingsmannens ersättning. Om skadan genom värderingsmannens utlåtande värderas till ett högre belopp än det som vi erbjudit, betalar vi dock hela kostnaden.

AB 5.9 Återkrav

I samma utsträckning som vi har betalat ersättning för skada, övertar vi din rätt att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan.

I samma utsträckning som vi har betalat ersättning från trafikförsäkring, har vi enligt trafikskadelagen bland annat rätt att kräva tillbaka ersättning från den som vållat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet eller genom vårdslöshet i förening med straffbar påverkan av alkohol eller annat berusningsmedel. Dessutom kan vi enligt trafikskadelagen framställa återkrav mot innehavare av järnväg eller spårväg samt mot den som är ansvarig för skada enligt lagen om produktansvar.

AB 5.10 Svensk lag

Svensk lag tillämpas på det mellan dig och oss träffade avtalet.

AB 5.11 Personuppgiftslagen

Personuppgiftslagen ska skydda individer mot att deras personliga integritet kränks när personuppgifter behandlas. Personuppgifter som du lämnar till oss registreras och behandlas av Moderna Försäkringar för att kunna fullgöra våra skyldigheter enligt vårt avtal med dig som kund. Vi använder även personuppgifterna som underlag för marknadsföring, analyser, affärs- och metodutveckling samt riskhantering och statistik. Personuppgifter kan komma att lämnas ut till samarbetspartners och andra bolag inom koncernen. Vi säljer inte personuppgifter till företag. Uppgifter kan enligt lag behöva utlämnas till myndigheter.

Behandling av personuppgifterna kommer att ske under avtalets giltighetstid och utbetalningsperiod. Vissa för avtalet grundläggande uppgifter kommer att behandlas även efter avtalsperiodens slut. Vid behandling av personuppgifter kommer stor försiktighet att iaktas för att skydda den personliga integriteten.

Moderna Försäkringar (org nr 516403-8662) är personuppgiftsansvarig. Om du vill få information om vilka personuppgifter om dig som behandlas eller begära rättelse, kan du skriva till Moderna Försäkringar, PuL-ansvarig, Box 7830, 103 98 Stockholm. Du kan även begära att dina uppgifter inte ska användas för direkt marknadsföring. Observera att det av integritetsskäl inte är möjligt för Moderna Försäkringar att söka eller sammanställa personuppgifter i löpande text.

AB 5.12 Skaderegistrering

Vi äger rätt att i ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR) registrera anmälda skador med anledning av denna försäkring. Registret används endast i samband med

Om vi inte är överens

Om du inte är nöjd med vårt beslut kan ett telefonsamtal eller ett brev till skaderegleraren vara tillräckligt för att problemet ska klaras upp. Du har även möjlighet att få klagomål och tvist som rör försäkringen prövad av nedan angivna nämnder.

Försäkringsbolagets Skadeprövningsnämnd

Skriv till Skadeprövningsnämnden om du vill ha ditt ärende prövat.

Moderna Försäkringar

Skadeprövningsnämnden

Box 7830, 103 98 STOCKHOLM

Fax: 08-684 12 050

Allmänna reklamationsnämnden

Box 174, 101 23 STOCKHOLM

Tfn 08 - 508 860 00, Telefax 08 - 508 860 01

www.arn.se

Konsumenternas Försäkringsbyrå

Vill du ha rådgivning i frågor som rör försäkring eller skadereglering kan du kontakta Konsumenternas Försäkringsbyrå. Rådgivningen är kostnadsfri.

Konsumenternas Försäkringsbyrå

Box 24215, 104 51 STOCKHOLM

Tfn 08-22 58 00, Telefax 08-24 88 91

www.konsumenternasforsakringsbyra.se

Allmän domstol

Du har alltid möjlighet att väcka talan mot oss vid allmän domstol.

Begreppsförklaringar

Aktsamhetskrav Du ska ta hand om din försäkrade egendom så att det så långt det är möjligt förhindras att den blir skadad.

Om inte aktsamhetskraven följs kan ersättningen sättas ned (minskas) helt eller delvis.

Annulation Åtgärd för att få försäkringen att upphöra.

Avi/Avisering Meddelande om vad och när du skall betala.

Avställningsförsäkring Försäkring under avställningstiden som kan omfatta brand, stöld, glas, rättskydd och vagnskada.

Fabriksmonterad utrustning Fordonsmärkesunik i fordonet integrerad originalutrustning som monterats av tillverkaren eller av denne auktoriserad verkstad.

Föreskrifter Regler för hur du ska ta hand om din egendom.

Den som bryter mot någon föreskrift riskerar att få avdrag på ersättningen.

Försäkrad Var och en till vars förmån försäkringen gäller enligt försäkringsavtalet.

Försäkringsfall Skada eller annan händelse som omfattas av försäkringen.

Försäkringstagare Den som har försäkringsavtal med bolaget.

Försäkringstariff Den premieprislista försäkringsbolaget tillämpar, som grundas på statistik och antaganden om den försäkrade.

Grundsjälvrisk Grundsjälvrisk är den självrisk som framgår av försäkringsbrevet.

Grönt kort Internationellt försäkringsbevis som utfärdas av Moderna Försäkringar.

Medicinsk invaliditet Med medicinsk invaliditet avses en bestående fysisk funktionsnedsättning utan hänsyn till den skadades yrke, fritidsintressen eller andra speciella förhållanden. Graden av invaliditet bestäms med ledning av för försäkringsbranschen fastställd tabell, "Gradering av Medicinsk Invaliditet – 1996".

Motordrivet fordon Alla fordon som för sitt framförande är försett med motor, t ex bilar, motorcyklar och mopeder.

Nedsättning Om aktsamhetskraven i villkoret inte följts, kan ersättningen sättas ned, d v s minskas. Hur stor nedsättningen blir beror på omständigheterna i det enskilda fallet, som försummelsens art och betydelse för skadan eller om egendomen varit särskilt begärlig eller värdefull.

Olycksfall Kroppsskada som drabbat den försäkrade ofrivilligt genom trafikolycka med den försäkrade bilen och som medför medicinsk invaliditet.

Plötslig och oförutsedd händelse Den händelse som utlöst skadan ska ha haft ett snabbt förlopp (plötsligt). Händelsen ska ha inträffat oväntat och normalt inte gå att förutse och därigenom förhindra (oförutsedd).

Prisbasbelopp Basbelopp enligt Lagen om allmän försäkring. I försäkringsvillkoren avses det basbelopp som gällde det år skadan hände.

Självrisk Den del av skadekostnaden som den försäkrade själv svarar för. Självrisk dras av från skadekostnaden.

Försäkringsgivare:

Moderna Försäkringar • Birger Jarlsgatan 43 • Box 7830 • 103 98 Stockholm • 08-684 12 000 • www.modernaforsakringar.se

Bolagsverket • Org.nr. 516403-8662 • Filial till Tryg Forsikring A/S • Erhvervs- og Selskabsstyrelsen • CVR-nr. 24260666

Klausdalsbrovej 601 • DK 2750 Ballerup, Danmark